

**РЕЗУЛЬТАТИ ОНЛАЙН-ОПИТУВАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ЩОДО З'ЯСУВАННЯ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕНOSTІ
ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРОЦЕСУ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА**

Опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було проведене згідно календаря Моніторингових заходів СумДПУ імені А.С. Макаренка у II семестрі 2024-2025 навчального року.

Метою моніторингу є з'ясування рівня задоволеності організацією та проходженням навчальної, виробничої практики та підвищення якості їх проведення.

Анкета містить 31 запитання. Інформація про проведення та результати опитування розміщена на головній сторінці сайту університету «Якість освіти та академічна доброчесність».

Термін проведення - з 6 по 15 травня 2024 року.

В опитуванні взяло участь 99 респондентів.

Найбільша кількість респондентів, що взяли участь у опитуванні, здобувають освіту за ОПП Фізична терапія (30,3 % від загальної кількості респондентів).

Слід зазначити, що більша частина опитаних здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (58,6 %) повністю задоволені переліком пропонованих баз практик в межах освітньої програми, 37,4 % - цілком задоволені, і лише 4 % - частково.

При цьому 96 % опитуваних здобувачів вищої освіти зазначили, що мали можливість самостійно обирати заклад, установу чи організацію для проходження практики.

Опитані здобувачі вищої освіти зазначили, що матеріально-технічне забезпечення бази практики відповідає програмним вимогам ОПП та дозволяє належно її пройти, перебуває на високому та достатньому рівнях, зокрема:

- 65,7 % на відмінно оцінили цей показник;
- 29,3 % на добре;
- 5 % на задовільно.

98 % здобувачів вищої освіти зазначили, що рівень теоретичної підготовки для успішного проходження практики є достатнім.

При цьому серед загальних компетентностей, які знадобилися здобувачам вищої освіти для результативного проходження практики опитувані виділили наступні:

- 88,9 % респондентів – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- 80,8 % – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- 65,7 % – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- 41,4 % – здатність поважати різноманітність та мультикультурність.

Перелік сформованих практичних навичок під час проходження практики повністю (90,9 %) та частково (9,1 %) задовольняє здобувачів вищої освіти. У

той же час опитані студенти рівня бакалавр зазначають, що після проходження практики вони отримали наступні результати:

- закріпили знання і навички, отримані за період теоретичного навчання (91,9 % респондентів);
- перевірили набуті професійні компетентності (77,8 % респондентів, що на 9 % більше, ніж у минулому опитуванні, що проходило у 2023-2024 навчальному році);
- зібрали і підготували практичний матеріал для виконання кваліфікаційної роботи (60,6 % респондентів, що на 8 % більше, ніж у минулому опитуванні);
- змінили своє ставлення до майбутньої професії (32 % респондентів).

За результатами проходження практики 86,9 % здобувачів вищої освіти переконались у правильності вибору майбутньої професії, 7,1 % виявили недоліки в теоретичній підготовці, 4 % встановили, що практика є формальною. І лише два бакалаври (2 %) розчарувалися у своєму виборі майбутньої професії.

97 % респондентів зазначили, що повністю задоволені керівництвом практикою, професіоналізмом і компетентністю викладачів ОПП/методистів кафедри, 3 % – частково задоволені, що є свідченням високого рівня професіоналізму і компетентності викладачів.

До того ж, респонденти високо оцінили регулярність проведення консультацій керівниками практик від Університету. Зокрема, 72,7 % респондентів високо оцінили якість даних консультацій.

Варто зазначити, що бакалаври також високо оцінили професіоналізм і компетентність представників бази практики. Зокрема, 96 % респондентів повністю задоволені керівництвом практикою та професіоналізмом представників бази практики, і лише 4 % - частково задоволені.

Свідченням високого рівня організації практики свідчить також той факт, що 90,9 % респондентів зазначили, що жодних труднощів під час проходження виробничої практики у них не виникало. Частково виникали труднощі, пов'язані з організацією практики на підприємстві - базі практики (6,1 % респондентів), підготовкою з дисциплін, що формують професійні компетентності (4 %), доступністю методистів з фахових/педагогічних/психологічних дисциплін (2 %).

Серед проблем здобувачі вищої освіти звернули увагу на наступні моменти:

- проблеми із заповненням документації (*«Дещо складне пояснення до виконання/заповнення робочого зошиту спостерігача»*);
- проблеми з методичною роботою (*«Правильність вибору методик, форм та завдань для уроку та заходів»*);
- проблеми з технічними можливостями (*«Через те, що практика проходила в онлайн форматі, деколи, на жаль, стикалась з технічними можливостями», «В мене не було доступу до класруму, тому всі позаурочні комунікації з учнями були через вчителя біології»*);
- проблеми з налагодженням зворотнього зв'язку з педагогічними працівниками (*«Спілкування з педагогічними працівниками»*).

Проблеми вдалося подолати наступним чином: *«Колективне обговорення між одногрупниками», «1. Постійні консультації та спілкування з*

методистами, які допомагали та підказували. 2. Спілкування з методистами, класним керівником мого класу та психологом зі школи, які допомогли побудувати теплі стосунки з педагогами та адміністрацією школи», «Допомога вчителя з бази практики», «Вдячна за допомогу та підтримку психолога бази практики (школи), яка допомагала мені у проведенні заходів, коли щось було не так як планувалося», «Вивчити сайт організації», «Звернулася до досвідчених вихователів».

Опитані здобувачі вищої освіти також зазначають, що при виникненні проблем, майже всі керівники практик надають відповідну допомогу.

Не зважаючи на поодинокі труднощі, 92,9 % респондентів зазначили, що під час практики на підприємстві-базі практики панувала професійна та доброзичлива атмосфера, 7,1 % зазначили, що атмосфера була формальна та професійна.

98 % опитаних переконані в об'єктивному оцінюванні керівниками-методистами під час проходження практики.

Аналізуючи результати проходження практики, студенти бакалаври зазначили, що здобули загальні компетентності, найвагоміші серед яких були:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (76,8 %);
- здатність до критичного мислення, наукового аналізу, оцінювання нових та складних ідей (65,7 %, що майже на 10 % більше, ніж у минулому опитуванні);
- здатність генерувати нові ідеї (60,6 %, що на 7 % більше, ніж у минулому опитуванні);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (56,6 %);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (51,5 %).

Інші компетентності розподілилися наступним чином:

- 50,5 % - здатність до роботи в команді і прийняття на себе відповідальності за вирішення задач;
- 25,3 % - володіння на високопрофесійному рівні навичками писемної та усної комунікації;
- 24,2 % - здатність до ініціювання та втілення інновацій, розв'язання суспільно значущих освітньо-педагогічних проблем;
- 20,2 % - вміння порушувати та вирішувати проблеми (на 8 % більше, ніж у минулому опитуванні);
- 10,1 % - здатність працювати в міжнародному контексті.

За результатами проходження практики, у 80 % респондентів, що на 12 % менше, ніж у минулому опитуванні, виникало бажання для подальшого працевлаштування на базі проходження практики. При цьому 85,9 % студентів, що на 13 % більше, ніж у минулому опитуванні, обсяг виробничої практики пропонують залишити без змін, 10,1 % (на 11 % менше, ніж у минулому опитуванні) – пропонують збільшити кількість днів/тижнів практики, і лише 4 % – пропонують зменшити кількість днів/тижнів практики.

98 % респондентів зазначили, що під час практики відчували (у повній мірі чи частково) інформативну, консультативну, соціальну підтримку завідувача кафедри, гаранта ОПП, методистів та керівника практики. При цьому практика сприяла поглибленню та розширенню теоретичних знань із дисциплін, що

викладались в Університеті (на це вказало 99 % опитаних бакалаврів). Цьому також сприяв і той факт, що всі навчально-методичні матеріали, необхідні для проходження практики, були доступні в електронній та друкованій формі, завдання, які виконували під час практики, відповідали цілям практики, а також під час проходження практики не виникало конфліктних ситуацій (на це вказали всі опитані здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня).

У цілому якість організації практики в університеті здобувачі вищої освіти оцінили на дуже високому рівні (86,9 % респондентів, що на 9 % більше, ніж у минулому опитуванні).

Серед пропозицій щодо удосконалення якості організації практики за освітньо-професійною програмою студенти зазначили: *«Все влаштовує», «Збільшити кількість днів або тижнів на практику», «Більше зустрічей з методистами, щоб вони під час практики давали більше підказок в роботі та давали ширшу характеристику під час відвідування уроків», «Проведення додаткових курсів та конференцій з загальних педагогічних та психологічних аспектів», «Збільшити кількість спілкування з робітниками», «Для удосконалення якості практики доцільно запровадити менторський супровід студентів, чітке планування етапів практики та використання цифрових інструментів», «Доцільно розширити співпрацю з базами практики, які знаходяться за межами міста Суми», «Просто хотілось саме ходити до школи, а не сидіти онлайн, але це вже просто наші реалії».*

Із урахуванням даних моніторингу та зроблених зауважень пропонується:

- директорам, деканам навчально-наукових структурних підрозділів довести до уваги здобувачів вищої освіти, керівників практик, завідувачів кафедр результати моніторингу для обговорення та формування пропозицій щодо удосконалення програм практик за кожною освітньо-професійною програмою на локальному рівні;

- керівникам практик налагодити ефективний зворотній зв'язок із здобувачами освіти під час проходження практики;

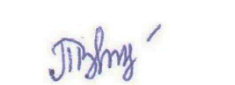
- викладачам удосконалити форми звітної документації для студентів під час проходження практики, надаючи зразки оформлення документів чи орієнтовний план (аналіз уроку, самоаналіз, конспекти уроків, характеристика учня тощо).

Начальник
Центру забезпечення якості вищої
освіти

Оксана Одінцова

Фахівець
Центру забезпечення якості вищої
освіти

Тетяна Захарченко